

права) регулює пов'язані з ними особисті немайнові відносини, а також особисті немайнові відносини, не пов'язані з майновими.

Особисті немайнові відносини, не пов'язані з майновими, будучи урегульовані нормами права, являють собою правові зв'язки між суб'єктами з приводу особистих немайнових благ. З цього випливає, що особисті немайнові права в цивільному праві - суб'єктивні права громадян і організацій, що виникають у зв'язку з регулюванням нормами цивільного права особистих немайнових відносин, не пов'язаних із майновими.

Цивільне законодавство незалежної України зараз перебуває на стадії активного формування – Проект Цивільного кодексу прийнято Верховною Радою України у першому читанні [3, с. 296]. Тому в роботі зроблено спробу проаналізувати особисті немайнові права з точки зору їх сучасної врегульованості і одночасно з точки зору Проекту Цивільного кодексу України. Наголос зроблено на особистих немайнових правах фізичних осіб, оскільки саме вони мають визначальне значення в цьому питанні.

Література

1. Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40. – Ст. 356.
2. Цивільне право: підруч. / за ред. проф. В. Р. Скрипко. – М.: Мысль, 2013. – 345 с.
3. Цивільний кодекс України: наук.-практ. коментар (пояснення, тлумачення, рекомендації з використанням позицій вищих судових інстанцій, Міністерства юстиції, науковців, фахівців). – Т. 2: Фізична особа. – Х.: Страйд, 2009. – 296 с.

УДК 347.79:347.211 (043.2)

Журавльова В. Г., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Шуст Н. Б., д.соц.н., професор

ПРОБЛЕМАТИКА ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ МАЙНОВИХ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Інтелектуальна власність та право інтелектуальної власності є важливим стратегічним ресурсом як на рівні держави, так і на рівні діяльності будь-яких фізичних та юридичних осіб, чия діяльність пов'язана як зі створенням об'єктів права інтелектуальної власності, так із законним їх набуттям чи володінням на підставі закону чи договору.

Правовідносини, що виникають між учасниками цивільних

правочинів, предметом яких виступають переважно майнові права інтелектуальної власності, є надзвичайно складними. Пояснюється це тим, що врегулювання питань щодо цієї сфери діяльності на законодавчому рівні хоча й відбулося порівняно давно, тим не менше на сьогоднішній день залишається багато нерозв'язаних проблем, що стосуються цієї сфери діяльності. Певною мірою це пов'язано як з великою кількістю об'єктів інтелектуальної власності [1, с. 221], так і неоднозначністю судової практики у цій сфері, складнощами у правозастосуванні, викликаними як нерозумінням суті прав інтелектуальної власності, зловживаннями своїми правами, так і недосконалим законодавчим регулюванням (колізіями та прогалинами у досліджуваній площині суспільних відносин).

У ст. 420 ЦКУ зазначається перелік об'єктів права інтелектуальної власності. Тому, із наведеного переліку у даній статті об'єктів права інтелектуальної власності зрозуміло, що майже будь-яка діяльність, і не лише підприємницька, так чи інакше стикається з використанням об'єктів інтелектуальної власності. У зв'язку з цим, питання дотримання авторських та суміжних прав, патентних прав тощо, наслідків порушення цих прав, а також цивільно-правової відповідальності за порушення законодавства у сфері інтелектуальної власності є надзвичайно актуальними [2, с. 103]. Важливо зазначити, що з розвитком створення та актуальністю розроблення об'єктів інтелектуальної власності, які у сьогоднішньому світі набирають все більше і більше попиту, виникає питання правової відповідальності за майнових прав інтелектуальної власності.

З огляду на вище вказане, важливим правовим аспектом виступає саме законодавство та ефективність його заходів регулювання відносин у сфері інтелектуальної власності. Важливою подією для захисту прав інтелектуальністю стало прийняття четвертої книги Цивільного кодексу України, слід вважати важливим етапом для оновлення законодавства, яке регулює відносини у сфері майнових прав інтелектуальної власності.

Однак аналіз норм даного нормативного акта, а також коментар його розробників свідчать про незавершеність процесу реформування законодавства у галузі охорони та захисту прав інтелектуальної власності, про необхідність подальшої розробки та обґрунтування положень, спрямованих на вдосконалення правового регулювання та практики застосування законодавства про інтелектуальну власність, у тому числі з питань порушень прав інтелектуальної власності. Адже до цього часу так і не було внесено зміни до спеціальних законів у сфері інтелектуальної власності із метою приведення їх у відповідність до норм ЦК України, хоча для цього давалося півроку з моменту прийняття Цивільного кодексу. На даний час взагалі реформування законодавства передбачає поступ шляхом внесення змін не лише до спеціальних законів, але й до

самого ЦК України, з метою уніфікації положень законодавчих актів між собою та відповідно до європейських актів із відповідних напрямів. Стосується це й напряму цивільно-правової відповідальності та захисту прав інтелектуальної власності.

Поштовх для проведення зазначених реформ з'явився у 2014 році, коли Україна взяла на себе зобов'язання швидко імплементувати європейські положення щодо правової охорони й захисту прав інтелектуальної власності внаслідок підписаної Угоди про асоціацію України з ЄС [3]. Захист прав інтелектуальної власності визнано в якості одного з векторів реформування у напрямку забезпечення національної безпеки Стратегією «Україна – 2020», затвердженою Указом Президента України від 12.01.2015 р. [4, с. 103].

Отже, зазначені фактори й широкомасштабний підхід до досліджуваних питань вимагає ґрунтовного наукового дослідження. Проте, комплексних теоретичних розробок проблем цивільно-правової відповідальності за порушення майнових прав інтелектуальної власності, а також аналізу практичної реалізації норм чинного законодавства у цій сфері суспільних відносин на сучасному етапі все ще не вистачає.

Література

1. Калюжний В. В. Порушення прав інтелектуальної власності – неминучий супутник інноваційних стратегій розвитку сучасної економіки / В. В. Калюжний. – К.: Сімфор, 2010. – С. 220 – 223.

2. Підпригора О. П. Основи правової охорони інтелектуальної власності в Україні: підручник / О. П. Підпригора, О. Д. Святоцький. – К.: Вид. Дім «Ін Юре», 2014. – 236 с.

3. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: ратифікована 16 вересня 2014 року ВРУ та Європейський парламентом [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/kmu/control/uk/publish/article?art_id=246581344&cat

4. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020: Указ Президента України від 12.01.2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua>